

MELDING

Saksmappe nr: 2020/1083	Saksbehandler: Aleksander Kristung
-----------------------------------	---------------------------------------

	Oppvekst, kultur og idrett	
	Kommunestyret	

Lier bibliotek - tilbakeblikk på Bokåret 2019 og meråpent-erfaringer, og videre utvikling av biblioteket

Oppdrag i handlingsprogrammene for 2019 – 2022 som vedrører biblioteket

I kommunestyrevedtak for HP 2019-2022 ble følgende oppdrag gitt (oppdrag 2.18):
«I forbindelse med Nasjonalbibliotekets markering av 500 års-jubileet for den første trykte boken i Norge, bes rådmannen å planlegge og gjennomføre en feiring av det nasjonale bokåret 2019. Bibliotekene, skoler, barnehager, kirken, Lier Voksenopplæring, Bygdetunet, Haugstua, lokale forfattere og skribenter og andre aktuelle samarbeidspartnere inviteres inn i arbeidet for å vekke lese- og skrive lyst blant liunger og markere bokens betydning.»

I forbindelse med kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2019-2022 ble også følgende oppdrag bestilt (oppdrag 2.7): *«Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan og inkludere dette i pågående stedsutviklingsprogram for Lierbyen.»*

1. Bokåret 2019: HP oppdrag 2019 – 2022, oppdrag 2.18

I kommunestyrevedtak for HP 2019-22 ble følgende oppdrag gitt (oppdrag 2.18):
«I forbindelse med Nasjonalbibliotekets markering av 500 års-jubileet for den første trykte boken i Norge, bes rådmannen å planlegge og gjennomføre en feiring av det nasjonale bokåret 2019. Bibliotekene, skoler, barnehager, kirken, Lier Voksenopplæring, Bygdetunet, Haugstua, lokale forfattere og skribenter og andre aktuelle samarbeidspartnere inviteres inn i arbeidet for å vekke lese- og skrive lyst blant liunger og markere bokens betydning.»

Hva ble gjort?

Lier bibliotek har i 2019 fokusert på å nå bredt ut til publikum for å vekke interessen for lesing og bøker i forbindelse med markeringen av 500 års-jubileet for den første trykte boka i Norge.

Litterære arrangementer og lokale forfattere:

Gjennom året har biblioteket markert året med litterære arrangementer, fortrinnsvis ved å invitere lokale forfattere som Gert Nygårdshaug, Marit Reiersgård, Sanne Mathiassen og Laura Djupvik til samtaler. Sistnevnte gikk av stabelen i samarbeid med Lier bygdetun, og ble en stemningsfull opplevelse. Sanne Mathiassen har i høst arrangert skrivekurs for ungdommer, noe som var et samarbeid mellom kulturskolen og biblioteket.

Lierdagene:

Biblioteket deltok under lierdagene med et pop-up bibliotek og teaterforestilling for barna. Forfatterne av Heksagon bøkene deltok på Bakerikvartal-scenen og hadde en musikalsk og litterær forestilling. Arrangementet besto også av barnebøker som kunne lånes. Barna er en viktig målgruppe for biblioteket, og et fast tilbud er lesestund for barnehager og klassebesøk for skoler. Mange barn kommer til biblioteket etter skoletid for å være sammen med venner og spille spill.

Avslutningsfest med fokus på leseglede:

I desember rundet vi av Bokåret med avslutningsfest med bokinspirator Liv Gade som hadde med seg flere forfattere på besøk. Formålet var å markere leseglede og inspirere liunger til å lese mer. Liv Gade lanserte også bibliotekets vinterles, en lesekampanje for voksne. Deltakerne utfordres til å lese bøker som står på forskjellige hyllekategorier i biblioteket. Formålet er å inspirere lånerne til å finne bøker på andre steder enn man er vant til, og på den måten oppdage det litterære mangfoldet i bibliotekets samlinger. Vinterles avsluttes i mars 2020.

Erfaringer og regler for bruk av meråpent bibliotek

Meråpent bibliotek er et tilbud som gjør at brukerne kan låse seg inn i biblioteket med lånekortet utenom ordinær åpningstid. Forutsetningen for å bruke tilbudet er at man signerer en kontrakt med noen enkle regler som man forplikter seg til å overholde.

Tilbudet ble åpnet i mars 2018 i Lierbyen, mens Tranby bibliotek fulgte etter i desember 2018. Lier bibliotek har nå totalt 655 aktive meråpent brukere. Erfaringene så langt viser at det ikke er problemer med hærverk eller tyverier. Tilbudet brukes til å hente reserverte bøker, og vi ser også mange brukere som er i lokalene over lengre tid for å studere eller jobbe.

Det har vært episoder med yngre brukere som har sluppet inn andre med sitt personlige kort, og slike gjenger har tidvis forstyrret andre brukere. For å ta hensyn til øvrige brukere heves derfor aldersgrensen for bruk av tilbudet fra 15 år til 18 år. I tillegg innføres gebyr for å erstatte tapt adgangskort til Fosskvartalet. Innkjøpspris for kortene er kr. 100, og det blir også gebyret for nytt kort. Vedlagt er reviderte regler for bruk av meråpent bibliotek.

2. Utrede flytting av Lier bibliotek: HP oppdrag 2019 – 2022, oppdrag 2.7

I forbindelse med kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2019-2022 ble følgende oppdrag bestilt (oppdrag 2.7): «*Utrede flytting av biblioteket i Lierbyen ned på gateplan og inkludere dette i pågående stedsutviklingsprogram for Lierbyen.*»

Dette oppdraget vil bli fulgt opp ved innarbeidelse i stedsutviklingsprogram for Lierbyen.

Hva skjer nå:

Utredningsarbeidet skal legge frem et forslag til konseptvalg for Lierbyen bibliotek. Det skal tas hensyn til brukernes behov med gode medvirkningsprosesser. Det legges vekt på å finne gode og innovative løsninger som setter Lier bibliotek på kartet. Videre vil mulige samarbeidspartnere for samlokalisering sonderes. Det er avsatt 100 000 kr til ekstern bistand i forbindelse med konseptutviklingen.

I etterkant av arbeidet med konseptvalg vil det nåværende biblioteket videreutvikles som møteplass og kunnskapsarena ved hjelp av investeringsmidler til nytt inventar. Formålet med

tildelingen i Handlingsprogram 2020-2023, er å sikre at innbyggerne har tilgang til et oppdatert bibliotektilbud som møteplass og kunnskapsarena for livsmestring og meningsfylte aktiviteter. En opprusting av barneavdelingen vil styrke den gode møteplassen for barn og familier. Et godt sted å være gir tilhørighet for barn og unge. Nye reoler og utstillingsmøbler vil styrke den aktive formidlingen av mediesamlingen. Det tas sikte på å bruke elementer fra konseptvalget i oppgraderingen, i tillegg til at det nye inventaret også brukes ved flytting av bibliotek til gateplan.

Grunnen til at biblioteket velger å satse spesielt på aktiv formidling er at det er en måte å gjøre bibliotekets mediesamling mer tilgjengelig for innbyggerne. Lier bibliotek har de siste årene fått ekstra midler til innkjøp av medier, og ønsker at både aktive brukere og ikke-brukere skal bli mer oppmerksom på det oppdaterte tilbudet. Aktiv formidling handler om at bibliotekarene aktivt skaper situasjoner, arenaer og fora der litteraturen blir synlig (Oterholm og Tveit, 2010). Det er i tråd med Lov om folkebibliotek som slår fast at bibliotekene gjennom aktiv formidling skal fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet. Videre understrekes det i den nasjonale bibliotekstrategien *Rom for demokrati* (2019) at bibliotekene skal satse på aktiv formidling ved å igangsette gode tiltak som styrker lesingen og øker utlånet av fysisk og digitalt materiale fra samlingen.

Referanser

Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven)

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108>

Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023 - Rom for demokrati og dannelse

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-bibliotekstrategi-2020-2023---rom-for-demokrati-og-dannelse/id2667015/>

Tveit, Å.K. & Oterholm, K. (2010). Verdier i bevegelse : litteraturformidlingen, bibliotekarprofesjonen og utdanningen. Dansk biblioteksForskning, 6 (1), 5-14

<https://oda.hio.no/jspui/bitstream/10642/584/2/513603.pdf>